

EOC
EUROASIAN
ONLINE
CONFERENCES

ENGLAND CONFERENCE

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON
MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND
EDUCATION**

Google Scholar

zenodo

OpenAIRE

doi digital object
identifier

eoconf.com - from 2024

INTERNATIONAL CONFERENCE ON MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND EDUCATION: a collection scientific works of the International scientific conference – London, England, 2025. Issue 4

Languages of publication: Uzbek, English, Russian, German, Italian, Spanish

The collection consists of scientific research of scientists, graduate students and students who took part in the International Scientific online conference «**INTERNATIONAL CONFERENCE ON MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND EDUCATION**». Which took place in London , 2025.

Conference proceedings are recommended for scientists and teachers in higher education establishments. They can be used in education, including the process of post - graduate teaching, preparation for obtain bachelors' and masters' degrees. The review of all articles was accomplished by experts, materials are according to authors copyright. The authors are responsible for content, researches results and errors.

Sinfda ingliz tilidan ko'proq foydalanishni rag'batlantirish usullari

Boboqulova DinoraErgash qizi

Termiz davlat pedagogika instituti Maktabgacha va boshlang'ich
Ta'limda xorijiy til (ingliz tili) yo'nalishi 4-bosqich talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqolada ingliz tili darslarida o'quvchilarni rag'batlantirish usullarini tushuntirish, dars davomida rag'bat olgan o'quvchilarda ingliz tilini o'rganishga yanada qiziqishining ortishi hamda yangicha rag'bat turlarini tashkillashtirish haqida ma'lumot berilgan.

Kalit so'zlar: boshlang'ich sinf, ingliz tili, lingvistik ko'nikmalar, kommunikativ ko'nikmalar, ta'lim metodikasi, interfaol yondashuv.

Ta'lim tarbiya jarayoni didaktik, psixologik, lingvistik, metodik va boshqa qonuniyatlarga amal qiladi. Ularning ayrimlari barcha fanlar uchun umumiy bo'lishi mumkin. Bu qonuniyatlar ta'limning umumdida didaktik tamoyili deyiladi. Boshqa qonuniyatlar esa ayrim fanlarni o'qitishga xos bo'lishi mumkin, masalan; ingliz tili o'qitish tamoyillari. Tamoyil tushunchasi didaktikada hali to'la hal etilmagan. Agar bir guruh tamoyillar ta'lim jarayonining qonuniyatlarini ifodalasa, ikkinchi guruh tamoyillar qaysidir nutq faoliyatining turiga xos bo'lgan qonuniyatlarni ifodalaydi, uchinchi esa til materialining qaysidir bo'limiga xos bo'lgan tamoyillardir.

Til o'rganish aqliy faoliyat bo'lganligi tufayli uning psixologik asoslari mavjud. Aqliy faoliyat ruhshunoslikda ilmiy jihatdan tekshiriladi. Shu munosabat bilan ingliz til o'qitishning psixologik tamoyillarini tadqiq etish ehtiyoji tug'iladi. Ilmiy manbalarda ingliz tili o'qitishning ikkita psixologik tamoyillari ishlab chiqilgan. Psixologik tamoyillar «verbalizatsiya» (o'zga til amalda faqat og'zaki nutq orqali o'rganiladi) va «korrelatsiya» (ingliz tili materialining muayyan chegarasi aniqlanadi, birinchi galda nutq malakalarini hosil qilish uchun mo'ljallangan til birliklari majmuyi shakllanadi) nomlarini olgan [1]. Ingliz til o'qitishning tilshunoslik asoslari birmuncha tadqiq etilganligiga qaramay, metodika fanida ingliz tili o'qitishning lingvistik tamoyillari masalasiga kam e'tibor qaratilgan.

Boshlang'ich sinflarda ingliz tili o'qitishning pedagogik tamoyillari o'zbek va rus tilidagi ilmiy manbalarda didaktik tamoyil sifatida mufassal bayon etilgan. Lekin xorijiy adabiyotlarda pedagogik tamoyil alohida tadqiq etiladi. Biz pedagogik tamoyillarni umumlashtirishda uch tildagi ilmiy manbalardan foydalandik [2].

1. O'sib kelayotgan avlodni har tomonlama kamolotga etkazish. Ingliz tili vositasida o'zlashtiriladigan axborot va ingliz tili o'rganish mobaynida olinadigan aqliy va nutqiy ko'nikma hamda malakalar o'quvchilarni tarbiyalaydi.
2. O'quvchilarni o'rganilayotgan tildan foydalanishga rag'batlantirish.

3. O'quvchilarning individual xususiyatlarini e'tiborga olish.
4. O'quvchilarni atrofdagilarga nisbatan bag'rikenglik va turli qadriyatlarga hurmat ruhida tarbiyalash.
5. Darslarda bilimlarning mustaqil fahmlab o'rganilishi uchun optimal vaziyat yaratish.
6. O'quvchilarda o'zlashtirish ko'rsatkichlarini mustaqil va o'zaro aniqlab borish malaka va ko'nikmalarini shakllantirish.
7. O'quvchilarga o'z bilimlarini o'rganilayotgan tilda namoyon qilish imkoniyatini yaratish.

Bugungi kunda ingliz tili xalqaro muloqot tili sifatida keng qo'llanilmoqda. Shu bois ta'lim jarayonida o'quvchilarning ingliz tilidan faol foydalanishiga erishish o'qituvchidan zamonaviy yondashuvlarni talab etadi. Tilni o'rganish jarayonida passiv bilim emas, balki amaliy muloqot ko'nikmalari yetakchi o'rin tutadi. Shuning uchun darsda ingliz tilidan ko'proq foydalanishga rag'batlantiruvchi usullarni joriy etish til o'rganish sifatini sezilarli darajada oshiradi.

1. "English Only" muhitini yaratish

Sinfda imkon qadar ko'proq ingliz tilidan foydalanish uchun maxsus til muhiti tashkil etish muhim. Bu maqsadda sinfdagi plakatlar, doskadagi eslatmalar, qoidalar ingliz tilida yoziladi. Dars jarayonida oddiy nutq vazifalari, salomlashish, darsni boshlash va yakunlash kabi iboralar o'qituvchi tomonidan faqat ingliz tilida aytiladi. Bu usul o'quvchilarning tabiiy tarzda tilga moslashuviga yordam beradi.

2. Kommunikativ vazifalar va juftlik ishlari

Tilni o'rgatishda kommunikativ vazifalardan foydalanish o'quvchilarning muloqotga kirishish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Juftlik va guruh ishlarida o'quvchilar bir-birlari bilan inglizcha savol-javob qilishga majbur bo'ladilar. Masalan, "Ask and Answer", "Interview your friend", "Describe your picture" kabi topshiriqlar o'quvchilarning faolligini oshiradi va ularni tilni amaliy qo'llashga undaydi.

3. Interfaol va rolli o'yinlar

O'yinlar o'quvchilarning muloqotda faol bo'lishini ta'minlovchi eng samarali metodlardan biridir. "Role-play" texnikasida o'quvchilar real hayotdagi vaziyatlarni sahnalashtiradilar: do'konda xarid qilish, restoran buyurtmasi, telefon orqali gaplashish va hokazo. Bunday mashg'ulotlar o'quvchilarda lug'at boyligini kengaytiradi, shuningdek, nutqdagi o'ziga ishonchni mustahkamlaydi.

4. Multimediya vositalaridan foydalanish

Video, audio, multfilm, qo'shiqlar va interfaol dasturlar orqali til o'rganish bolalar uchun yanada qiziqarli kechadi. Ayniqsa, boshlang'ich sinf o'quvchilari ko'rgazmali materiallar orqali tilni ancha tez o'zlashtiradilar. Inglizcha bolalar qo'shiqlari, qisqa dialoglar va animatsiyalar o'quvchilarning

tushunish (listening) ko'nikmasini rivojlantirib, ularni ingliz tilini faol ishlatishga undaydi.

Xulosa. Umuman olganda, sinfda ingliz tilidan faol foydalanishni rag'batlantirish o'quv jarayonining samaradorligini oshiradigan muhim omildir. Tilga boy muhit yaratish, interfaol yondashuvlarni qo'llash, multimedia resurslaridan foydalanish va o'quvchilarni muntazam ravishda inglizcha muloqotga jalb qilish ularning amaliy til ko'nikmalarini shakllantirishga yordam beradi. Bunday metodik yondashuvlar o'quvchilarda faollik, qiziqish, mustaqillik va muloqot kompetensiyasini rivojlantiradi. Eng muhimi, ingliz tilidan foydalanish o'quvchilar uchun majburiyat emas, balki tabiiy ehtiyojga aylana boradi. Shu tariqa dars jarayoni mazmunli, qiziqarli va yuqori samarali bo'ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. R.B.Sulaymonov „Boshlang'ich sinf o'quvchilariga ingliz tilini o'qitish talablari” 2024
2. Гальскова Н.Д., Никитенко З.Н. Теория и практика обучения иностранным языкам. Начальная школа: Методическое пособие. – М.: Айрисс-пресс, 2004. – 240 с.
3. Driscoll P., Frost D. The teaching of modern foreign languages in the primary schools. – L.: & N.Y.: Routledge, 2005. – 258 p.
4. Pinter A. Children learning second languages. Research and practice in Applied Linguistics. – UK.: Palgrave & Macmillan, 2011. – 308 p.
5. Maxmudova Zulfiya Muxiddinovna, Zulfiyamaxmudova97@gmail.com „Ingliz tilini chet tili sifatida o'rgatishda lug'at bilan ishlashning lingvistik va metodik xususiyatlari” 2024

